

Termen Hoofdstuk 3 (Heertje deel 2)

Effectieve vraag: De totale vraag naar goederen en diensten in een land in een jaar. Het gaat hier om de ex-ante vraag. Deze vraag bestaat uit de vraag van de consumenten (C), de vraag van de producenten (I), de vraag van de overheid (O) en de vraag van het buitenland (E – M).

Consumptiefunctie: Deze gedragsvergelijking beschrijft het gedrag van de consumenten. De consumptiefunctie bestaat uit een autonoom gedeelte (wordt buiten het model bepaald) en een geïnduceerd gedeelte (afhankelijk van de hoogte van Y).

Marginale consumptiequote: Deze quote geeft aan welk deel van een inkomensstijging wordt geconsumeerd.

Stel: $C = \frac{1}{2} Y + 20$ De marginale consumptiequote is $\frac{1}{2}$

Als het inkomen met een bepaald bedrag stijgt zal de consumptie stijgen met de helft van dat bedrag.

Gemiddelde consumptiequote: Deze quote geeft aan welk deel van het totale inkomen wordt geconsumeerd.

Neem dezelfde consumptiefunctie als hierboven. De gemiddelde consumptiequote zal nu voor ieder inkomen anders zijn. Neem bijvoorbeeld een inkomen van 200. De consumptie is dan 120. De gemiddelde consumptiequote is dan: $120/200 = 0,6$

Neem vervolgens een inkomen van 300. De consumptie is dan 170. De gemiddelde consumptiequote is nu $170/300 = 0,57$

Investeringsfunctie: Hiermee wordt het gedrag van de producenten beschreven. In veel van de modellen zijn de investeringen nergens van afhankelijk. Maar dat hoeft natuurlijk niet altijd zo te zijn. De investeringen worden bijvoorbeeld voor een belangrijk deel bepaald door de hoogte van de rente. Immers bij een hoge rente is de prijs die je betaalt voor het lenen van geld hoog en dat zou een producent kunnen doen besluiten dat geld dan niet te lenen en dus ook niet te investeren. Een investeringsfunctie met daarin opgenomen de rentestand is dus zeer goed mogelijk.

Voorbeeld: $I = -300R + 30$

Dit zou betekenen dat bij een R van 0,1 de investeringen gelijk zijn aan 0 terwijl bij een R van 0,05 de investeringen gelijk zijn aan 15.

Inkomensevenwicht: Het inkomen waarbij de effectieve vraag gelijk is aan de productie. Het is dus die Y waarvoor geldt dat $EV = Y$.

Als we spreken van het inkomen in de huidige situatie bedoelen we altijd het inkomensevenwicht. Dit inkomensevenwicht verandert als er een exogene verandering plaatsvindt.

Endogene grootheden: Deze grootheden worden binnen het model opgelost. Y, C, I, O, E en M zijn endogene grootheden.

Exogene grootheden: Deze grootheden worden buiten het model bepaald. C_o , I_o , O_o , E_o en M_o zijn de exogene grootheden.

De multiplier: De mate waarin het inkomensevenwicht verandert als gevolg van (dus gedeeld door) een verandering van een van de exogene grootheden. De multiplier van de autonome investeringen is dus $\Delta Y / \Delta I_o$.

Conjuncturele werkloosheid: De mensen die in de huidige wereld werkloos zijn maar dat niet zijn in de wereld waarin de vraag naar goederen zo groot is dat de productiecapaciteit is bereikt.

Structurele werkloosheid: De mensen die in de huidige wereld werkloos zijn en dat nog steeds zijn in de wereld waarin de vraag naar goederen zo groot is dat de productiecapaciteit is bereikt.

Productiecapaciteit: De maximaal mogelijke productie gegeven de hoeveelheid arbeid en kapitaal. De capaciteit kan door arbeid worden bepaald of door kapitaal (het ligt er aan welke de knelpuntsfactor is).

Knelpuntsfactor: De productiefactor die bepalend is voor de productiecapaciteit.

Bestedingsevenwicht: De effectieve vraag is zo hoog dat de productiecapaciteit wordt bereikt. Het inkomensevenwicht valt dus samen met de productiecapaciteit.